

NCDO onderzoekt regelmatig wat het Nederlandse publiek denkt over internationale samenwerking. Ook laat NCDO onderzoek uitvoeren over internationale vraagstukken die betrekking hebben op de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Dit is een samenvatting van een van deze onderzoeken. Het gehele onderzoeksrapport en een lijst met overige onderzoeken kunt u vinden op www.ncdo.nl.

Postadres:
Postbus 94020
1090 GA Amsterdam

Bezoekadres:
(hoofdingang KIT)
Mauritskade 63
1092 AD Amsterdam

tel: 020 568 87 55
fax: 020 568 87 87
info@ncdo.nl
www.ncdo.nl

Vrije wereldhandel en handelsbarrières

Het merendeel van de Nederlandse bevolking (61 procent) vindt dat ontwikkelingslanden zonder belemmeringen moeten kunnen exporteren naar Europa. Indien vrije im- en export in verband worden gebracht met mogelijke nadelen voor de eigen economie zoals minder werkgelegenheid, daalt de steun voor vrije wereldhandel. Bijna de helft van de Nederlanders (49 procent) vindt dat importheffingen die de eigen economie beschermen, gehandhaafd moeten worden. Ongeveer een derde (30 procent) is voorstander van het opheffen hiervan.

Schoenconflict EU en China

In dit onderzoek werd toegespitst op het conflict tussen de EU en China over schoenenimport uit China (zie figuur 1). Op de vraag of men het terecht vindt dat de EU de import van schoenen uit China wil verbieden als maximum hoeveelheden worden overschreden, antwoordt bijna de helft dat dit terecht is (47 procent). Als hierna gevraagd wordt of het terecht is om werkgelegenheid in schoenenfabrieken in landen als Italië, Portugal en Spanje te beschermen, stijgt de steun voor de importheffing naar meer dan de helft (54 procent).

Op de vraag of men het dan terecht vindt om door de maatregelen in de winkel méér te moeten betalen voor schoenen antwoordt meer dan de helft dit niet terecht te vinden (54 procent). Kortom, het publiek is niet consequent in haar standpuntbepaling.

Bedreigende gebieden

Over China maken de meeste mensen zich overigens niet zo ongerust. In het onderzoek werden vier gebieden en landen vorgelegd, met de vraag of men die als bedreigend voor zijn/haar manier van leven ziet.

Figuur 1: Standpunt Nederlanders over handelsbarrières

De Europese Unie wil de import van schoenen uit China verbieden als maximum hoeveelheden worden overschreden. Vindt u deze beperking die de Europese Unie stelt terecht, of vindt u dat China vrij moet kunnen exporteren?	%
ja, beperking terecht	47
nee, China moet vrij kunnen exporteren	40
weet niet/geen mening	13

De Europese Unie wil de import van schoenen uit China beperken om de werkgelegenheid in schoenenfabrieken in landen als Italië, Spanje en Portugal te beschermen. Vindt u dat terecht?	
ja	54
nee	34
weet niet/geen mening	12

Het tegenhouden van deze schoenenimporten kan ertoe leiden dat u in de winkel méér moet betalen voor schoenen. Vindt u dat terecht?	
ja	38
nee	54
weet niet/geen mening	8

Dat blijkt het geval te zijn voor moslimlanden (63 procent) en de Verenigde Staten (45 procent) en in mindere mate voor de Europese Unie (33 procent) en voor China (29 procent).

Meerderheid Nederlanders steunt budget OS

Bijna de helft (47 procent) van de Nederlanders schat de omvang van het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking juist in. Dat wil zeggen, tussen de 50 en 150 procent van het huidige budget, dat 4 miljard euro is. Ook wordt de omvang van het budget goed geschat in verhouding tot andere overheidsuitgaven (afdrachten aan de Europese Unie, bijstandsuitkeringen) en -inkomsten (aardgasbaten). Een ruime meerderheid (63 procent) vindt dat de huidige Nederlandse overheidshulp gehandhaafd moet blijven. Ruim een derde (37 procent) is voor verlaging. Van degenen die een hoger budget wensen is de grootste groep (37 procent) voor een verhoging van het budget met tien procent. Van degenen die een lager budget wensen, wil de grootste groep (32 procent) een halvering van het budget.

Positief over effectiviteit hulp

Men gelooft dat hulp, mits goed besteed, helpt. Ruim vier op de tien Nederlanders (43 procent) is van

mening dat met hulp de situatie van mensen in ontwikkelingslanden verbetert. Een kwart (23 procent) denkt dat niet en een derde (34 procent) zit daar tussenin. Over de besteding van het Nederlandse overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking zijn de Nederlanders minder positief. Een klein deel denkt dat dit merendeels goed wordt besteed (15 procent) tegenover ruim een derde die denkt dat dit merendeels slecht besteed wordt (37 procent). Op de vraag waarom geld niet goed besteed zou kunnen worden, geeft de helft van alle respondenten als reden corruptie en het aan de strijkstok blijven hangen van geld. De overige respondenten noemen diverse andere redenen.

Welke partij meest geschikt voor hulp?

Vervolgens is gevraagd welke organisaties en instanties men geschikt vindt voor het geven van ontwikkelingshulp. Bijna de helft van de Nederlanders vindt professionele ontwikkelingsorganisaties hiervoor zeer geschikt (45 procent). Meer dan een derde (37 procent) acht kleine vrijwilligersorganisaties geschikt en een ruime kwart de VN (29 procent). Minder vaak (20 procent) worden bilaterale hulp door de Nederlandse overheid en de EU (11 procent) genoemd als geschikt kanaal. Op de vraag of men vindt dat de gemeente

waar men woont iets moet doen aan ontwikkelingssamenwerking, antwoordt bijna de helft van de respondenten (48 procent) negatief, bijna een derde (32 procent) vindt van wel.

Bedrijven en migranten in ontwikkeling

Ruim de helft (59 procent) van de Nederlanders steunt het feit dat de overheid een deel van het budget voor ontwikkelingssamenwerking geeft aan bedrijven ter investering in ontwikkelingslanden. Een even grote groep (60 procent) ziet het sturen van geld en goederen naar het thuisland door mensen in Nederland die afkomstig zijn uit ontwikkelingslanden, als een vorm van ontwikkelingssamenwerking.

Millenniumdoelen

Een kwart (26 procent) van de Nederlanders heeft wel eens gehoord van de millenniumdoelen. De kans dat vóór 2015 het aantal mensen in de wereld dat onder de armoedegrens leeft wordt gehalveerd, wordt door de meerderheid (57 procent) klein geacht, een kwart (25 procent) acht die kans nihil.

INLEIDING

In de tweede helft van 2006 deed onderzoeksbureau Motivacion in opdracht van NCDO onderzoek naar de kennis en mening van de Nederlandse bevolking over internationale samenwerking. Onder 1500 Nederlanders in de leeftijd van 16 tot 80 jaar werd een online vragenlijst afgenomen. In deze samenvatting worden de belangrijkste resultaten weergegeven van het onderzoek. NCDO heeft dit jaar voor het eerst gekozen voor online panelonderzoek, waarbij de vragen via internet worden voorgelegd en beantwoord. In voorgaande jaren werden telefonische enquêtes gehouden. Verschillende redenen hebben geleid tot deze verandering van onderzoeksmethode. De bereidheid van mensen om deel te nemen aan telefonische vraaggesprekken neemt af. Deze betrekkelijk hoge non-respons maakt het moeilijker onderzoek uit te zetten onder een representatieve steekproef van de bevolking. Ook in vraaggesprekken van persoon tot persoon worden vaker sociaalwenselijke antwoorden gegeven dan in anonieme enquêtes. Hoewel aan de internetpanelmethode ook bezwaren kleven, wegen die niet op tegen de voordelen. Dit blijkt ondermeer uit een vergelijking tussen resultaten van het Motivacion-onderzoek en het eerder dit jaar door het bureau IBT-marktonderzoek gehouden telefonisch onderzoek, waarin deels dezelfde vragen werden gesteld. De vergelijking laat zien dat indien sociaalwenselijke antwoorden mogelijk zijn, resultaten uiteenlopen. Vragen waarvoor dat niet geldt, leveren nagenoeg dezelfde resultaten op.

